

Akkerranden: regelgeving, kritische data en beheertips

Type rand	Breedte (m)	Aanvraag oppervlakten	MINAS ⁽¹⁾	Mestafzet(1) zaadmengsels	Verplichte	Bereiden vals-zaaibed	Tijdstip van inzaai en wanneer een begroeiing is vereist	Maaien	Bemesting	Onkruidbestrijding
SAN (Subsidierегeling Agrarisch Natuurbeheer)						SAN				
Faunarand 2000-2001 (afgesloten in 2000-2001)	3-12	<i>Faunarand:</i> Gewascode 1575 Code geen bijdrage 999	<i>Verliesnorm faunarand 2004:</i> (is gelijk aan bouwland) 20 kg P ₂ O ₅ /ha ⁽²⁾ 100 kg N/ha (klei en zand) 60 kg N/ha (droog zand)	<i>Aanwendingsnorm faunarand 2004:</i> (is gelijk aan bouwland) 170 kg N/ha	Per Natuurgebiedsplan kan dit verschillend zijn. Raadpleeg daarom de Provinciale DLG	Bereiden vals-zaaibed is gewenst vanwege het late tijdstip dat maaien van de rand is toegestaan De voorjaarskiemers Zoals b.v. zwaluwtong en perzikkruid kunnen gaan Overheersen.	Begroeiing is vereist van 1 mei tot 1 november met graan (niet zijnde mais) of gras Bij winteroverstaande randen is er een begroeiing vereist tot ten minste 1 maart	Bij de Faunaranden afgesloten in 2000-2003 zijn twee maaibeurten toegestaan in de periode van 1 juli tot 15 augustus Bij 2e maaibeurt mag slechts de helft van de rand gemaaid worden	Wel toegestaan maar bemesting (en ook bagger) belemmert spontane vestiging van kruiden die afhankelijk zijn van "schrale-omstandigheden"	Jaarrond is pleksgewijze chemische bestrijding van probleemkruiden toegestaan. Dit geldt alleen voor haarden van de volgende probleemkruiden: Kleefkruid, Akkerdistel en Ridderzuring
Akkerflora randen	3-12	<i>Graan:</i> Gewascode afhankelijk type graan Code geen bijdrage 999	<i>Verliesnorm bouwland 2004:</i> 20 kg P ₂ O ₅ /ha ⁽²⁾ 100 kg N/ha (klei en zand) 60 kg N/ha (droog zand)	<i>Aanwendingsnorm bouwland 2004:</i> 170 kg N/ha	Spontane opkomst van akkerkruiden in het cultuurgewas	n.v.t. want inzaai vindt in de regel plaats direct na het ploegen.	Reguliere zaaitijden winter- en zomergranen	n.v.t.	Niet toegestaan	Als faunarand. Bovendien is mechanische onkruidbestrijding alleen na de oogst toegestaan.
Bonte weide- & hoorirand	1-5 m	<i>Grasland</i> ⁽³⁾ : Gewascode 265 (blijvend) Gewascode 266 (tijdelijk) Code geen bijdrage 875 Of <i>Groene braak</i> ⁽⁴⁾ : Gewascode 668 Code geen bijdrage 999	<i>Verliesnorm grasland 2004:</i> 20 kg P ₂ O ₅ /ha 180 kg N/ha (klei en zand) 140 kg N/ha (droog zand) <i>Verliesnorm braakland 2004:</i> 20 kg P ₂ O ₅ /ha ⁽²⁾ 100 kg N/ha (klei en zand) 60 kg N/ha (droog zand)	<i>Aanvoernorm grasland 2004:</i> 250 kg N/ha <i>Aanwendingsnorm braakland 2004:</i> 170 kg N/ha	Is de onkruiddruk gering, gebruik dan soorten met een relatieve lage concurrentiekracht zoals b.v. kroonpaar en roodzwenkgras i.p.v. engels raaigras	Niet echt noodzakelijk: vroegtijdig maaien is immers toegestaan	Reguliere zaaitijden van de grasmengsels Begroeiing vereist op datum wanneer u de aanvraag laat ingaan	Jaarrond toegestaan maar tijdstip- en frequentie van maaien dient te worden aangepast aan het bereikte stadium van verschralling	Niet toegestaan	Als faunarand
MacSharry										
Groene braak	1-10 m	<i>Groene braak</i> ⁽⁴⁾ : Gewascode 668 Code geen bijdrage 999	<i>Verliesnorm braakland 2004:</i> 20 kg P ₂ O ₅ /ha ² 100 kg N/ha (klei en zand) 60 kg N/ha (droog zand)	<i>Aanwendingsnorm braakland 2004:</i> 170 kg N/ha	Verplichte groenbemesters of mengsels hiervan	Bereiding vals-zaaibed voorkomt dat je al snel moet maaien	Verplichting: 31 mei is uiterste zaaidatum	Maaien en klepelen is toegestaan maar dit zoveel mogelijk beperken	15 juni tot 14 juli bij regelmatige bedekking van het gewas	Pleksgewijs, ook chemisch
	10-20m ⁽⁵⁾	<i>Groene braak</i> ⁽⁴⁾ : Gewascode 668 Bijdragecode 1421								
Natuurbraak	>20 m	<i>Groene braak</i> ⁽⁴⁾ : Gewascode 668 Bijdragecode 830	<i>Braakland</i> Zie verliesnormen hierboven	<i>Braakland</i> Zie aanwendingsnorm hierboven						
	1-10 m	<i>Natuurbraak</i> Gewascode 1566 (éénjarig) Gewascode 1567 (meerjarig)			Verplichte "natuurbraak mengsels"	Zie faunarand	Verplichting: 15 mei is uiterste zaaidatum Bij meerjarige natuurbraak moet begroeiing aanwezig zijn vanaf 1 september	Er mag niet gemaaid worden voor 15 juli Bij meerjarige natuurbraak moet men in 2 etappes maaien met een tussenposen van tenminste 3 weken Voorkom dat u vogelnesten maait en dieren insluit	Niet toegestaan tussen 15 januari en 30 september	definitie probleemkruiden is hier ruimer chemische bestrijding probleemkruiden alleen toegestaan tussen 15 jan en 30 september Mechanische bestrijding mag alleen plaatsvinden na 15 juli
	10-20 m ⁽⁵⁾	<i>Natuurbraak</i> Gewascode 1566 (éénjarig) Gewascode 1567 (meerjarig) Bijdragecode 1421								
	>20 m	<i>Natuurbraak</i> Gewascode 1566 (éénjarig) Gewascode 1567 (meerjarig)								
Algemene Opmerking		In 2004 is waarschijnlijk een 5 meter brede natuurbraakrand langs sloten mogelijk De bijbehorende code is nog onbekend code 999 geen bijdrage wel natuurwinst!			Oliehoudende zaden zijn jaren kiemkrachtig. Ben hiervan bewust wanneer u gewassen als b.v. gele mosterd of bladramenas in uw mengsels opneemt.	Bereiding van een vals-kiembed gewenst wanneer explosief voorkomen van voorjaarskiemers kan worden verwacht	Geschikte tijdstip inzaai kan voor het noorden en zuiden van ons land zo'n 3 weken verschillen	Bij faunaranden afgesloten vanaf 2004 is slechts 1 maaibeurt toegestaan	Bij vanaf 2004 afgesloten beheerpakketten faunarand is bemesting niet langer toegestaan	Chemische bestrijding bij voorkeur bij groeizaam weer zodat werkzame bestanddelen voldoende door plant worden opgenomen. Bij mechanische bestrijding is het belangrijk om bloei van probleemkruiden te voorkomen

Dit schema geeft een overzicht van vijf typen akkerranden. Het laat de relatie zien met bestaande regelgeving rondom MacSharry, MINAS en mestafzetcontracten. (Voor meer informatie over SAN, MacSharry, aanvraag oppervlakte, MINAS en mestafzet zie www.hetInVloket.nl/. Daarnaast zijn de kritische data en beheertips opgenomen.

LET OP:

- Raadpleeg naast dit schema altijd de relevante (en meest recente) brochures!
- Stapeling van subsidies is niet toegestaan (dus keuze maken tussen vergoeding via SAN of MacSharry).

¹⁾ Begin oktober 2003 heeft het Europese Hof van Justitie een arrest ingediend dat Nederland het mestbeleid moet aanscherpen. Verwacht wordt dat deze wijzigingen niet voor 2005 zullen worden doorgevoerd. LNV kan dit echter niet garanderen, dus adviseren wij u zelf in de gaten te houden of er voor 2004 veranderingen optreden rondom MINAS en de mestafzet.
²⁾ De wet schrijft voor 2004 een verliesnorm van 20 kg P₂O₅ /ha voor. Momenteel ligt er een wetsvoorstel om dit voor bouwland te versoepelen naar 25 kg P₂O₅ /ha. Januari

2004 zal hierover een uitspraak worden gedaan.

³⁾ Bij grasland is afvoeren van gewas hele jaar mogelijk. Let op: bij afvoer maaisel van bedrijf wegen en bemonsteren.

⁴⁾ Bij braakland mag het maaisel pas vanaf 1 september van het land en na 15 januari van het bedrijf worden afgevoerd.

⁵⁾ Om in aanmerking te komen voor een bijdrage bij een rand van 10-20 meter, moet deze langs een watervoerende sloot liggen.